

Quicksan Flora- en fauna-activiteit Oxersteeg 17, Deventer

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

088-1471100

info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 203860

Datum: 7-8-2025

Status: Definitief

Versie: 1

© 2025 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Huidige situatie en ontwikkeling	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	18
Deel 1: QuickScan flora- en fauna-activiteit.....		19
3	Methode	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Bureauonderzoek	19
3.3	Terreinbezoek.....	19
4	Resultaten en effectbeoordeling	20
4.1	Inleiding	20
4.2	Beschermde soorten.....	20
4.3	Beschermde gebieden	26
4.4	Bescherming van houtopstanden	26
4.5	Natuurnetwerk Nederland	26
5	Methode	28
5.1	Veldonderzoek.....	28
6	Beschermde soorten.....	29
6.1	Camera onderzoek.....	29
7. Conclusie		32
6.1	Beschermde soorten.....	32
6.2	Bescherming gebieden	33
6.3	Bescherming houtopstanden	33
6.4	Natuurnetwerk Nederland	33
6.5	Geldigheid rapportage.....	33
Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving.....		35

1 Inleiding

Aan de voorzijde van Oxersteeg 17 te Deventer ligt een karakteristieke Sallandse woonboerderij met bijgebouw. Aan de achterzijde van het boerenerf staan twee varkensstallen met bijgebouwen die niet meer in gebruik zijn. De initiatiefnemer is de eigenaar van deze grond en heeft het voornemen om deze varkensstallen inclusief bijgebouwen te verwijderen.

In verband met deze voorgenomen ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing wordt duidelijk hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de Omgevingswet.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van een bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde gebieden en plant- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. Voorliggende rapportage gaat hier verder op in.

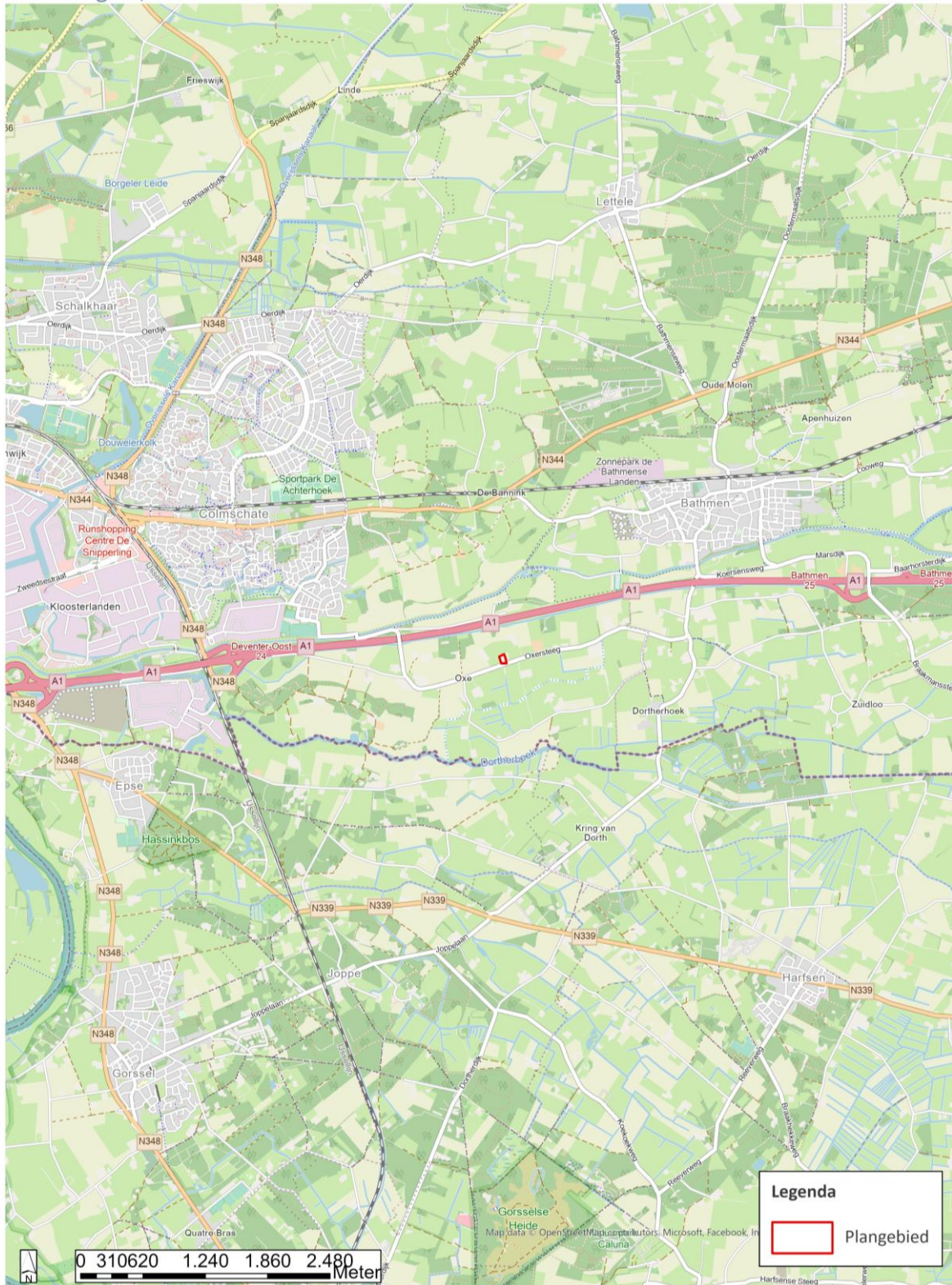
Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat het gebied Oxersteeg 17 geschikt is voor de egel, hierdoor is er meteen een nader onderzoek ingepland. Het nader onderzoek wordt in dit verslag behandeld. Het verslag wordt verdeeld in twee delen:

Deel I: QuickScan flora- en fauna-activiteit
Deel II: Nader onderzoek Omgevingswet

2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in een agrarische omgeving in de provincie Overijssel en de gemeente Deventer (afbeelding 1). Het plangebied is gelegen aan de noordzijde van de Oxersteeg 17 te Deventer (afbeelding 2). Verder behoort het plangebied tot het buurtschap Oxe. Binnen het plangebied ligt een woonboerderij met aangrenzend een bijgebouw (afbeelding 3). Zowel het dak van de woonboerderij als het dak van het bijgebouw is voor de helft voorzien van riet en voor de andere helft van dakpannen. Enkel het voorhuis van de woonboerderij heeft een spouw. Daarnaast zijn er twee voormalige varkensstallen aanwezig (afbeelding 4 en 5). Het dak van deze twee varkensstallen bestaat uit golfplaten. Een spouw ontbreekt bij beide varkensstallen. Bovendien beschikken beide objecten over een afzonderlijk bijgebouw (afbeelding 6 en 7). Naast de varkensstal uit afbeelding 4 ligt een schuur die hobbymatig wordt gebruikt door een kennis van de initiatiefnemer. In het plangebied bevinden zich verschillende algemene plantensoorten zoals akkerviooltje, duizendblad, gewone raket, grote brandnetel, herderstasje, hondsdrif, kleine klaver, paardenbloem, stinkende gouwe, veldereprijs, vogelmuur, witte dovenetel en zevenblad. Aan de westzijde van het plangebied staan zes solitaire lindes (afbeelding 8). Deze solitaire lindes staan in een rij richting het noordwesten gepositioneerd. Aan de noordzijde van de woonboerderij staan twee solitaire notenbomen (afbeelding 9) en aan de zuidzijde staan drie leibomen (afbeelding 3). Verder staan er een aantal fruitbomen, twee naaldbomen en sierbeplanting aan de zuid- en zuidwestzijde van het plangebied (afbeelding 10 en 11). Tot slot zijn er twee struwelen aanwezig, één in het noorden en één in het noordoosten van het plangebied. Beide struwelen functioneren als erfafscheiding. In het plangebied is geen verlichting aanwezig. Er zijn ook geen watervoerende elementen aanwezig binnen het plangebied.

Afbeelding 1: Weergave van de ligging van het plangebied ten opzichte van Deventer in de linkerbovenhoek.

Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied.

Afbeelding 3: Zicht vanaf de Oxersteeg op de woonboerderij met drie leibomen (rechts) en het bijgebouw (links), situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 4: Zicht vanaf het perceel op één van de te verwijderen varkensstallen, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 5: Zicht vanaf het perceel op één van de te verwijderen varkensstallen, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 6: Zicht vanaf het perceel op het te verwijderen bijgebouw van de varkensstal uit afbeelding 4, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 7: Zicht vanaf het perceel op het te verwijderen bijgebouw van de varkensstal uit afbeelding 5, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 8: Zicht vanaf het perceel op de zes solitaire lindes, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 9: Zicht vanaf het perceel op de twee solitaire notenbomen, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 10: Zicht vanaf de Oxersteeg op de fruitbomen, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 11: Zicht vanaf de Oxersteeg op de naaldbomen en de sierbeplanting, situatie op 25 mei 2023.

Afbeelding 12: Zicht vanaf het perceel op de schuur waarvan het asbestdak zal worden vervangen, situatie op 25 mei 2023.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

Aangezien er binnen het plangebied geen agrarische activiteiten meer worden uitgevoerd heeft de initiatiefnemer het voornemen om de voormalige varkensstallen (afbeelding 4 en 5) inclusief de bijgebouwen (afbeelding 6 en 7) te verwijderen. Voor deze gebouwen komt een nieuw bijgebouw in de plaats. Dit nieuwe bijgebouw zal ter hoogte van de voormalige varkensstal uit afbeelding 4 worden gerealiseerd. Daarnaast is het de intentie van de initiatiefnemer om het asbestdak van de schuur (afbeelding 12) te vervangen. Verder wordt er een meidoornhaag van 26 meter lang aan de grens in het zuidwesten van het plangebied aangeplant om een duidelijk verschil tussen het voor- en achtererf te creëren. Ook wordt er een beuk aangeplant aan de zuidzijde van het bijgebouw (afbeelding 3). Er worden binnen het plangebied geen opgaande beplanting (bomen of struiken) weggehaald. De beoogde ontwikkelingen staan weergegeven in afbeelding 13.

Beplantingsplan

	Soort	Hoeveelheid	Eenheid
Solitaire boom	Beuk	1	stuks
Geschoren haag (26 meter)	Meidoorn	5	m1

Te slopen bebouwing

Gebouw 1 t/m 4	638 m ²
<u>Nieuw bijgebouw</u>	50 m ²

Afbeelding 13: Weergave van de beoogde ontwikkelingen.

Deel 1: QuickScan flora- en fauna-activiteit

3 Methode

3.1 Inleiding

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

3.2 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is (indien beschikbaar) gebruikgemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie:

- NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna);
- de flora- en faunadatabase van Eelerwoude is eveneens geraadpleegd. Eelerwoude heeft meerdere onderzoeken in de nabije omgeving uitgevoerd. De data van deze onderzoeken is opgeslagen in deze database.
- kaartweergaves van de beschermde gebieden en houtopstanden.

3.3 Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door R. Karssen uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude (zie kader). Het veldbezoek is uitgevoerd op 25 mei 2023 bij 16°C, droog, half bewolkt weer en windkracht 3 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Kader – Ecologisch deskundige

De veldmedewerkers van Eelerwoude beschikken over een uitgebreide ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van 'ecologisch deskundige'. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of;
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt het natuurbeschermingsrecht, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of;
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of;
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied) en/of;
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

4 Resultaten en effectbeoordeling

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk behandelt de resultaten van het uitgevoerde (veld- en bureau)onderzoek en de te verwachten effecten als gevolg van het planvoornemen. Paragraaf 4.2 beschrijft waargenomen en te verwachten soorten waarvoor onder de Omgevingswet (artikelen 11.37, 11.46 of 11.54 van het Bal) mogelijk een vergunningsplicht (of vrijstelling) geldt.

Vervolgens wordt in paragrafen 4.3, 4.4. en 4.5 ingegaan op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Planten

Voorkomen en functie

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere diverse algemene plantensoorten zoals akkerviooltje, duizendblad, gewone raket, grote brandnetel, herderstasje, hondsdrif, kleine klaver, paardenbloem, stinkende gouwe, veldereprijs, vogelmuur, witte dovenetel en zevenblad aangetroffen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Daarnaast is een deskundigenbeoordeling van de potentiële aanwezigheid van beschermde planten in het plangebied uitgevoerd op basis van een biotoopanalyse. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied is het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen (gemaaid grasveld). Veel van de beschermde soorten komen nagenoeg uitsluitend voor in zeer specifieke habitats als kalkgraslanden, kalkrijke akkers, zinkgraslanden, natuurlijk beheerde akkerranden, specifieke bostypen, op schrale, kalkhoudende bodems en schrale heidegronden. Dergelijke habitats komen binnen het plangebied niet voor.

Effecten en vergunning

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden op basis van het aanwezige biotoop uitgesloten, waardoor er geen sprake is van negatieve effecten op beschermde planten. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor beschermde planten is niet noodzakelijk.

4.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Voorkomen en functie

In het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en mogelijk ook bosvleermuis.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen (zie kader - Vleermuisverblijfplaatsen). Deze verblijfplaatsen kunnen de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - Vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouw bewonende en/of boom bewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouw bewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boom bewonende en gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn een aantal gebouwen aanwezig. Enkel de gebouwen waar werkzaamheden aan plaatsvinden worden hier beschreven. Het betreft de twee varkensstallen inclusief de bijgebouwen en een schuur. De hiervoor genoemde bouwwerken zijn door de ongunstige bouwkundige staat en eigenschappen allemaal ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De varkensstal en de schuur (afbeelding 4 en 12) bestaan uit een enkelsteens muur en zijn voorzien van een golfplaten dak. De onderkant van de golfplaten daken zijn volledig afgedicht met polyurethaan (purschuim). Het is voor vleermuizen dus onmogelijk om daar naar binnen te kunnen kruipen. De andere varkensstal (afbeelding 5) en de twee bijgebouwen (afbeelding 6 en 7) hebben een golfplaten dak en bestaan voor de rest volledig uit houtwerk. Deze bouwwerken beschikken over openingen welke zijn ontstaan door ontbinding van het houtwerk. De betreffende gaten werken ventilerend en zorgen voor tocht. Door de tocht ontstaan er schommelingen in de temperatuur. Wisselende temperaturen creëren een ongeschikt microklimaat voor vleermuizen. Een spouwmuur en/of een dakbeschot is afwezig bij alle hiervoor genoemde gebouwen waardoor wegkruipmogelijkheden voor vleermuizen ontbreken. Daarentegen komt in het westen van het plangebied een houtsingel van linde voor, welke vanwege de omvang en grootte, potentie heeft als verblijfplaats voor boom bewonende vleermuizen als de rosse vleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en bosvleermuis.

Foerageergebieden en vliegroutes

Vleermuizen gebruiken graag luwe zones om langs te foerageren. De uit linde bestaande houtsingel in het westen van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast betreft het een lijnvormig element welke vleermuizen gebruiken als vliegroute om zich langs te verplaatsen. Bovendien zullen de vleermuizen ook boven de tuin en rond de gebouwen foerageren. De omgeving van het plangebied is ook geschikt als foerageergebied, onder meer door de aanwezigheid van watervoerende elementen en houtopstanden ten noorden van het plangebied.

Effecten en vergunning

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Omgevingswet met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, is verboden vanuit de Omgevingswet. De functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven (zie ook kader - Foerageergebieden en vliegroutes).

Verblijfplaatsen

Door de ongunstige bouwkundige staat en eigenschappen van de gebouwen waar werkzaamheden aan plaats zullen vinden, zijn er geen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig. Binnen het plangebied worden geen opgaande beplanting (bomen of struiken) weggehaald en daarmee blijven de mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in de lindes behouden. Een controle op mogelijke boomholtes en spleten welke kunnen functioneren als verblijfplaats voor deze soorten is ten tijde van het veldbezoek op 25 mei 2023 niet uitgevoerd en is ook niet noodzakelijk gezien de houtsingel behouden blijft. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden hierom uitgesloten. Nader onderzoek of een vergunningsaanvraag is niet noodzakelijk.

Foerageergebieden en vliegroutes

Negatieve effecten op foerageergebieden en vliegroutes worden uitgesloten. Het aanwezige foerageergebied en de lijnvormige elementen blijven namelijk behouden. Nader onderzoek of een vergunningsaanvraag zijn niet noodzakelijk.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor vleermuizen niet noodzakelijk.

Kader - Foerageergebieden en vliegroutes

Foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd indien bij het verdwijnen ook een verblijfplaats ongeschikt wordt. Bijvoorbeeld door het onderbreken van een vliegroute wordt een foerageergebied onbereikbaar, waardoor de vleermuizen onvoldoende voedsel kunnen vinden. Bij het verdwijnen van foerageergebieden of vliegroutes wordt derhalve onderzocht of er voldoende bereikbare alternatieven zijn.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen, literatuurgegevens en expertise zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied aanwezig of te verwachten: ree, haas, konijn, vos en diverse algemene muizen en spitsmuizen. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast maken een aantal mogelijk van het plangebied gebruik als migratieroute.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals bunzing, eekhoorn, egel, hermelijn, steenmarter en wezel kunnen in het plangebied voorkomen. Van de bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel ontbreken binnen het plangebied sporen in de vorm van prenten, uitwerpselen of prooi-resten. In de te verwijderen varkensstallen en de bijgebouwen zijn ook geen nesten van de kleine marterachtigen aangetroffen. Binnen het plangebied zijn wel dichte struwelen aanwezig die als verblijfplaats voor de egel en kleine marterachtigen kunnen functioneren. In de varkensstal (afbeelding 5) en de bijgebouwen (afbeelding 6 en 7) zijn materialen in stapels opgeslagen waar een egel een winternest onder kan hebben. Verder zijn er geen eekhoornnesten aangetroffen in de houtsingel in het westen van het plangebied. Daarnaast is het mogelijk dat voor enkele soorten het plangebied onderdeel uitmaakt als leefgebied, zoals foerageergebied, maar betreft het geen essentieel leefgebied gezien de ligging in een groene omgeving.

Effecten en vergunning

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een positief effect op de kwaliteit van het leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende zoogdieren met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de vergunningsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Enkel voor de egel geldt dat negatieve effecten niet zijn uit te sluiten. Verblijfplaatsen zijn ter plaatse van de werkzaamheden te verwachten. Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is noodzakelijk.

Conclusie: nader onderzoek is noodzakelijk en reeds uitgevoerd, deze wordt in Deel II - Nader onderzoek Omgevingswet behandeld.

4.2.3 Vogels

Voorkomen en functie

Alle vogels zijn als soort beschermd onder de Omgevingswet. Onderscheid wordt gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten, vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving en overige (broed)vogels.

Onder de vogels met jaarrond beschermde nesten vallen onder andere soorten die hun nesten ook buiten het broedseizoen gebruiken, soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn en soorten die steeds van hetzelfde nest gebruik maken en niet of nauwelijks zelf een nest kunnen bouwen. Onder de vogels met jaarrond beschermde leefomgeving vallen soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats die zij het jaar daarvoor hebben gebruikt of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Echter zijn vogelsoorten die behoren tot deze categorie wel te verwachten in het plangebied. De openingen in het houtwerk van de te verwijderen varkensstal en de te verwijderen bijgebouwen zorgen ervoor dat een boerenzwaluw naar binnen kan vliegen om daar een nestlocatie te maken. Andere vogelsoorten zoals een kerkuil of steenuil met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats zijn wel te verwachten maar niet aangetroffen in het plangebied. Ook sporen in de vorm van braakballen of uitwerpselen van deze soorten zijn niet waargenomen.

Jaarrond beschermde functionele leefomgeving

In het plangebied zijn geen vogelsoorten aangetroffen waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is. Echter zijn vogelsoorten die behoren tot deze groep wel te verwachten in het plangebied. De houtsingel van linde in het westen van het plangebied biedt de mogelijkheid voor een functionele leefomgeving van de bonte vliegenvanger, boomklever en boomkruiper. De varkensstal (afbeelding 5) en de bijgebouwen (afbeelding 6 en 7) kunnen benut worden door de gekraagde roodstaart en de zwarte roodstaart.

Overige (broed)vogels

De aangetroffen en de te verwachten vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van erven en bossen. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruikmaken van het plangebied: houtduif, groenling, merel, roodborst, pimpelmees, koolmees, witte kwikstaart, tjiftjaf en winterkoning. Binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van algemeen voorkomende broedvogels.

Effecten en vergunning

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten het hele jaar door beschermd. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Bij de aantasting van de nestlocatie en/of de functionele leefomgeving is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Tijdens het veldbezoek is er in geen van de gebouwen een nest of aanwijzing (braakballen of uitwerpselen) van vogelsoorten behorende tot deze categorie aangetroffen. Negatieve effecten worden hierom uitgesloten. Nader onderzoek of een vergunningsaanvraag voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest is niet noodzakelijk.

Vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving

In het plangebied zijn geen vogelsoorten aangetroffen waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is. De vogelsoorten die in het plangebied worden verwacht ondervinden geen negatieve effecten mits buiten het broedseizoen van 1 maart tot 15 juli wordt gewerkt. Het betreft de volgende soorten: bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, gekraagde roodstaart en de zwarte roodstaart. Nader onderzoek of een vergunningsaanvraag voor vogelsoorten met een jaarrond beschermde functionele leefomgeving is niet noodzakelijk.

Overige (broed)vogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Omgevingswet. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, alsook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan in veel situaties worden voorkomen dat gehandeld wordt in strijd met deze verbodsbepaling. De periode van 1 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen¹. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien door een ecologisch deskundige middels een broedvogelinspectie is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de Omgevingswet zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. Ondanks dat er geen nestlocaties of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) van overige (broed)vogels zijn aangetroffen is het aannemelijk dat deze wel aanwezig zijn. Negatieve effecten op deze soortgroep worden daarom alleen uitgesloten mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen (1 maart tot 15 juli) plaatsvinden en er tijdens de werkzaamheden geen nesten van vogels worden aangetroffen.

Conclusie: bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels. Negatieve effecten op deze soorten zijn op voorhand uitgesloten mits buiten het broedseizoen van 1 maart tot 15 juli wordt gewerkt en er tijdens de werkzaamheden geen nesten van vogels worden aangetroffen. Indien dit niet mogelijk is, wordt een broedvogelcheck noodzakelijk geacht.

4.2.4 Reptielen

Voorkomen en functie

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van reptielen in en rondom het plangebied (NDFF, 2023).

---

¹ In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 1 maart tot 15 juli.

Effecten en vergunning

Op basis van het aanwezige biotoop kunnen beschermde reptielen worden uitgesloten. Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor reptielen niet noodzakelijk.

4.2.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied in beperkte mate gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen watervoerende elementen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van voortplantingsbiotoop op voorhand uit te sluiten is.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals kamsalamander of poelkikker, worden niet verwacht in het plangebied vanwege de aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten. Zo ontbreken watervoerende elementen in het plangebied. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën in en rondom het plangebied (NDDF, 2023).

Effecten en vergunning

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een positief effect op het leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de vergunningsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, kunnen op basis van de aanwezige biotoop worden uitgesloten, waardoor er geen sprake is van negatieve effecten. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor amfibieën niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor amfibieën niet noodzakelijk.

4.2.6 Vissen

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Effecten en vergunning

Beschermde vissen zijn niet in het plangebied aanwezig. Effecten op beschermde vissen zijn dan ook uit te sluiten. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor vissen is niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor beschermde vissen niet noodzakelijk.

4.2.7 Ongewervelden

Voorkomen en functie

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als brede geelgerande waterroofkever, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en platte schijfhoren niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat dat onder andere bestaat uit krabbenscheervegetaties en waardplanten als boswilg en wilde kamperfoelie. Daarnaast ligt het plangebied buiten het bekende verspreidingsgebied van de meeste soorten (NDFP, 2023). Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied (NDFP, 2023).

Effecten en vergunning

In het plangebied zijn geen beschermde ongewervelden aanwezig. Er is geen sprake van negatieve effecten op beschermde ongewervelden. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor ongewervelden niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

4.3 Beschermde gebieden

Ligging

Het plangebied aan de Okersteeg 17 ligt niet in een Natura 2000-gebied. In de ruime omgeving van het plangebied liggen diverse Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 5 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken (AERIUS, 2023).

Effecten

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Een toetsing op grond van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Van een significante stikstofdepositie als gevolg van de bouw- en gebruiksfase is redelijkerwijs geen sprake. Het betreft een kleine ontwikkeling op grote afstand (circa 5 km) van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

4.4 Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

4.5 Natuurnetwerk Nederland

Ligging

Het plangebied bevindt zich op 300 meter afstand van Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de zone 'ondernemen met natuur en water'.

Effecten

Het plangebied bevindt zich niet in het NNN of in de zone 'ondernemen met natuur en water'. Daarnaast kent het natuurbeleid in de provincie Overijssel geen externe werking, hierom is een toetsing in het kader van het NNN niet noodzakelijk.

Deel 1: Nader onderzoek Omgevingswet

5 Methode

5.1 Veldonderzoek

Tabel 1. Type onderzoek, datum, start- en eindtijd en onderzoeker(s)

Datum	Type onderzoek	Starttijd	Eindtijd	Onderzoeker
30-08-2023	Camera onderzoek	13:00	18:00	R. Karssen
13-09-2023	Camera onderzoek	18:45	22:00	R. Karssen
27-09-2023	Camera onderzoek	08:00	11:00	R. Karssen

5.1.1 Egel

Voor onderzoek naar deze soort is geen kennisdocument beschikbaar. Overijssel heeft een onderzoeksprotocol opgesteld om de aanwezigheid van de egel te bepalen (Provincie Overijssel, 2019). Het onderzoek naar De egel is uitgevoerd met behulp van zogenaamde 'struikroervallen ®'. Dit zijn pvc-buizen waarin een blikje vis wordt aangeboden waar een cameraval op gericht staat. Het onderzoek is uitgevoerd met twee struikrovers. De struikrovers hebben van 30 augustus 2023 tot 27 september 2023 gestaan. Tussendoor zijn ze op 13 september 2023 uitgelezen en zijn, indien dat nodig was, de batterijen ververs. Tijdens alle andere onderzoeksmomenten is ook gelet op de aanwezigheid van egel en overige beschermde diersoorten.

6 Beschermde soorten

6.1 Camera onderzoek

6.1.1 Voorkomen en functie

Tijdens het camera onderzoek zijn er acht diersoorten waargenomen: bosmuis¹, das², steenmarter³, haas⁴, ree⁵, vos⁶, houtduif⁷ en een merel⁸. Verder zijn er tijdens het uitlezen van de struikrovers geen beelden van de egels aangetroffen. Er is daarom geen aanwijzing voor aanwezigheid van een verblijfplaats van de soort in het plangebied.

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Tijdens het camera onderzoek zijn de bosmuis, ree, haas en vos waargenomen. Voor deze soorten op de bosmuis na komen er geen verblijfplaatsen voor in het plangebied. mogelijk zijn er verblijfplaatsen van de bosmuis in de schuur. Voor deze soorten geldt daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven.

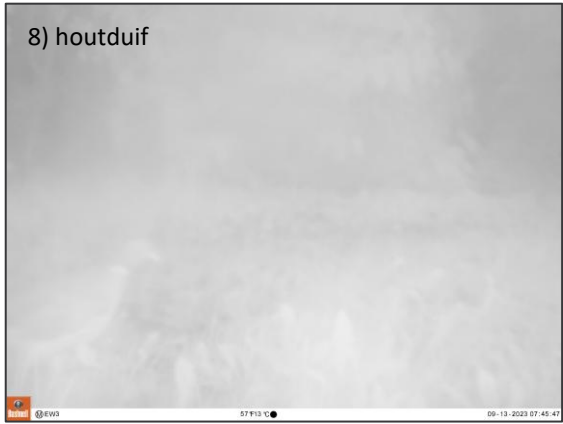
Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Mogelijk maakt het plangebied wel onderdeel uit van de leefomgeving van de egel. Tijdens het camera onderzoek zijn de das en steenmarter vastgesteld, echter zijn hiervan tijdens de verschillende veldbezoeken geen verblijfplaatsen aangetroffen. Het is wel duidelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de das en de steenmarter.

Vogels

Tijdens het onderzoek zijn er twee vogels aangetroffen: houtduif en de merel. Deze soorten vallen onder de Overige (broed)vogels. Hiervan zijn tijdens de veldbezoeken geen nesten van aangetroffen en zijn verblijfplaatsen in het plangebied uitgesloten.

6.1.2 Effecten en vergunningen

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Van de ree, vos en de haas komen geen verblijfplaatsen voor in het plangebied, mogelijk komt er wel verblijfplaatsen voor van de bosmuis in de schuren van Oxersteeg 17. Echter geldt voor deze soorten een provinciale vrijstelling (Overijssel). Hiervoor is het vragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit niet noodzakelijk.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Steenmarter en das

De das en de steenmarter zijn beschermde diersoorten, hierop geldt een verbod op handelingen die opzettelijk verblijfplaatsen vernielen of beschadigen. Daarnaast het is verboden om de das en steenmarter te doden. Echter zijn er geen verblijfplaatsen van de das en steenmarter aangetroffen tijdens de quickscan en de overige veldbezoeken. Ook betreft het geen essentiële leefgebied door de ligging van het plangebied. Er treden dan ook geen effecten op de das en steenmarter als gevolg de voorgenomen werkzaamheden.

Egel

Verblijfplaatsen van de egel zijn beschermd. Er geldt een verbod op handelingen die opzettelijk verblijfplaatsen vernielen of beschadigen. Echter zijn er geen egels of egel verblijfplaatsen waargenomen. Maatregelen of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, onderdeel soortenbescherming, is daarom overbodig.

Overige (broed) vogels

Er zijn geen nesten van overige broed vogel soorten aangetroffen in het plangebied. Mogelijk maakt het plangebied wel onderdeel uit van het leefgebied van vogels. Hiervoor is het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit dus niet noodzakelijk. Verder dient er bij de werkzaamheden rekening gehouden te worden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels. Negatieve effecten op deze soorten zijn op voorhand uitgesloten mits buiten het broedseizoen van 1 maart tot 15 juli wordt gewerkt en er tijdens de werkzaamheden geen nesten van vogels worden aangetroffen. Indien dit niet mogelijk is, wordt een broedvogelcheck noodzakelijk geacht.

7. Conclusie

6.1 Beschermde soorten

6.1.1 Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een landschappelijke inpassing van het leefgebied van een aantal beschermde zoogdieren en amfibieënsoorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Het betreft soorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander, ree, haas, konijn, vos, diverse algemene muizen en spitsmuizen. De ingreep zelf heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke en plaatselijke verstoring, voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft.

6.1.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Egel

De egel is niet aangetroffen tijdens het camera onderzoek en ook niet waargenomen tijdens de verschillende veldbezoeken. Negatieve effecten tijdens de werkzaamheden op egel verblijfplaatsen zijn uitgesloten. Het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

Steenmarter en das

Steenmarter en de das zijn wel waargenomen tijdens het camera onderzoek, echter zijn verblijfplaatsen op voorhand al uitgesloten door de afwezigheid van sporen, latrines, uitwerpselen, hopen en/of burchten. Hierdoor is het aanvragen van omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Negatieve effecten op deze soortgroep zijn op voorhand uitgesloten mits buiten het broedseizoen van 1 maart tot 15 juli wordt gewerkt. Indien dit niet mogelijk is, wordt een broedvogelcheck noodzakelijk geacht. Verder dient bij de werkzaamheden rekening gehouden te worden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels.

6.2 Bescherming gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Een toetsing van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Van een significante stikstofdepositie als gevolg van de bouw- en gebruiksfase is redelijkerwijs geen sprake. Het betreft een kleine ontwikkeling op grote afstand (circa 5 km) van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

6.3 Bescherming houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

6.4 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied bevindt zich niet in het NNN. Daarnaast kent het natuurbeleid in de provincie Overijssel geen externe werking, hierom is een toetsing in het kader van het NNN niet noodzakelijk.

6.5 Geldigheid rapportage

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Literatuurlijst

- AERIUS. (2023, Juni 6). *AERIUS, rekeninstrument voor de leefomgeving*. Opgehaald van AERIUS Calculator: <https://www.aerius.nl/nl>
- ESRI. (2023, Juni 6). *ESRI Nederland*. Opgehaald van ESRI: <https://www.esri.nl/nl-nl/home>
- Ministerie van Economische Zaken (2016). *Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen*. Ministerie van Economische Zaken, versie 1.3.
- NDFD. (2023, Juni 6). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Opgehaald van NDFD: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/login.zul>
- NDFD. (2023, Juni 19). *NDFD Verspreidingsatlas*. Opgehaald van Verspreidingsatlas: <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Bijlage 1 Wettelijk kader natuurwetgeving

Inleiding

Het natuurbeschermingsrecht onder de Omgevingswet bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag. In deze bijlage wordt kort ingegaan op de relevante regels waaraan voldaan moet worden.

Bescherming van soorten

Het uitgangspunt bij het onderdeel soortenbescherming (toetsing flora- en fauna-activiteit) is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten. De wet kent een drietal beschermingsregimes; beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn, beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn en beschermingsregime “Andere soorten”.

Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplichtige situatie onder de Omgevingswet

Het systeem van de Omgevingswet wijkt af van wat eerder in de Wet natuurbescherming was opgenomen; er is niet langer sprake van absoluut verbod met een mogelijkheid om ontheffing van dit verbod te krijgen, maar van vergunningplichtige handelingen behoudens wanneer men beschikt over een daartoe bedoelde omgevingsvergunning. De Omgevingswet gaat uit van het ‘ja, mits-principe’. In de wet worden ten aanzien van de beschermde soorten een aantal schadelijke handelingen genoemd die leiden tot een vergunningplichtig geval of situatie (zie tabel 1). De schadelijke handelingen zijn gekoppeld aan het beschermingsregime van de soort (resp. Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de groep ‘Andere (nationaal) beschermde soorten’).

Voor welke situaties een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit nodig is vastgelegd in hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Vogels (Vogelrichtlijnsoorten)

Dit regime betreft alle vogels cf. artikel Vogelrichtlijn. Hiervoor gelden de volgende schadelijke handelingen:

- er geldt vergunningplicht voor activiteiten die kunnen leiden tot het opzettelijk doden of vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn;
- tevens geldt vergunningplicht voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren én het opzettelijk storen van vogels.

Dit is vastgelegd in artikel 11.37 van het Bal.

Europees beschermde soorten

Soorten uit Bijlage IV Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd². Hiervoor gelden de volgende schadelijke handelingen:

---

² De brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’, versie 1.3. Ministerie van EZ, december 2016 impliceert dat de bescherming uit de Vogelrichtlijn prevaleert boven de bescherming van vogels uit de verdragen van Bonn en Bern

- er geldt vergunningplicht voor het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk verstoren, doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn;
- er geldt vergunningplicht voor het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren én het verstoren en het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van bedoelde diersoorten;
- er geldt ook vergunningplicht voor het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrictlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Dit is vastgelegd in artikel 11.46 van het Bal.

Andere (nationaal) beschermde soorten

Soorten die uit nationaal oogpunt bescherming behoeven. Hiervoor gelden de volgende schadelijke handelingen:

- er geldt vergunningplicht voor het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten zoals genoemd in bijlage IX, onder A van het Bal;
- vergunningplicht geldt ook voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van de hiervoor bedoelde dieren;
- vergunningplicht geldt ook voor het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B van het Bal.

Dit is vastgelegd in artikel 11.54 van het Bal.

Tabel 2. Overzicht schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplichtige situatie onder de Omgevingswet.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)	Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn (art. 11.46 Bal)	Beschermingsregime Andere soorten (art. 11.54 Bal)
Lid 1, onder a het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of opzettelijk te vangen	Lid 1, onder a het is verboden in het wild levende dieren in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of opzettelijk te vangen	Lid 1, onder a het is verboden beschermde, in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers opzettelijke te vangen en te doden
Lid 1, onder b het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, beschadigen of nesten weg te nemen	Lid 1, onder b het is verboden in het wild levende dieren opzettelijk te storen	Lid 1, onder b het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Lid 1, onder c Het is verboden eieren te rapen of onder zich te hebben	Lid 1, onder c het is verboden eieren van in het wild levende dieren opzettelijk te vernielen of te rapen	Lid 1, onder c het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen
Lid 1, onder d Het is verboden opzettelijk vogels te storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort	Lid 1, onder d het is verboden voortplantings- of rustplaatsen van in het wild levende dieren te beschadigen of te vernielen	
	Lid 1, onder e het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen	

Deze schadelijke handelingen mogen niet uitgevoerd worden, tenzij voor de soort(en):

- een vrijstelling van vergunningplicht geldt;
- er gewerkt wordt met een goedgekeurde Gedragscode (feitelijk een collectieve vergunning);

- de activiteit deel uitmaakt van een vastgesteld programma;
- een vergunning is verkregen.

Voor een aantal handelingen zijn vrijstellingen mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een (goedgekeurde) gedragscode.

De schadelijke handelingen voor de groep van overige, ‘nationale’ soorten zijn geïnspireerd op de Habitatrictlijn en op een aantal punten versoepeld. Zo is het opzettelijk verstoren van beschermde soorten (en hun verblijfplaatsen) uit deze groep van overige soorten niet langer verboden. Wel betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen van dieren onder dit beschermingsregime nog steeds een schadelijke handeling.

Voor vogels geldt dat verstoren geen vergunningplichtig geval is als de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (*artikel 5.1, lid 2 onder g Ow gelezen in samenhang met § 11.2 Bal*). Het beschadigen van in gebruik zijnde vogelnesten tijdens het broedseizoen blijft een schadelijke handeling, maar het verstoren dus niet meer, tenzij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de specifieke soort(en). Het is aan de initiatiefnemer om zich op de hoogte te (laten) stellen, en waar nodig aan te tonen, dat de op zich verstorende activiteit geen bedreiging vormt voor de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort.

Tot slot geldt er geen vergunningplicht voor het opzettelijk doden of vangen en vernielen of beschadigen van vaste verblijfplaatsen of rustplaatsen van bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis in of op gebouwen of de daarbij behorende erven of roerende zaken (*artikel 11.54 lid 2 sub a Bal*).

Vrijstellingen

De vergunningplicht zoals hiervoor benoemd is niet absoluut. De vergunningplicht voor bepaalde handelingen bestaat niet als er voor deze handelingen of activiteiten een vrijstelling is verleend. Dergelijke vrijstellingen kunnen landelijk gelden en worden door de Minister vastgesteld. De provincies kunnen in hun omgevingsverordening ook bepaalde vrijstellingen verlenen. Deze vrijstellingen verschillen per provincie.

Er bestaan ook andere wetsinstrumenten die een vergunningplicht uitsluiten. Dit kan doordat bepaalde activiteiten zijn opgenomen in een programma, of dat de handelingen worden uitgevoerd op grond van een aangewezen gedragscode. Wanneer dit aan de orde is wordt dit verderop in het rapport toegelicht.

Provinciale verordening

Provinciale Staten kunnen vrijstelling van de schadelijke handelingen verlenen. Zo zijn met een provinciale verordening een aantal, vooral algemeen voorkomende en beschermde, zoogdieren en amfibieën vrijgesteld van de vergunningplicht. Door deze mogelijkheid ontstaan echter wel verschillen in de bescherming van soorten tussen de verschillende provincies.

Programmatische aanpak

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om een programmatische aanpak toe te passen. Een dergelijk programma kan zowel door het Rijk als door provincies worden opgesteld. Onder de Flora en faunawet en Wet natuurbescherming is reeds ervaring opgedaan met een dergelijke programmatische aanpak. Tevens is voor een aantal grootschalige ontwikkelingen en plangebieden een generieke vergunningen verleend. Het biedt de mogelijkheid om door middel van een actieve leefgebiedenbenadering te streven naar een betere verbinding tussen economie en ecologie.

Beheerplan Natura 2000-gebied

Tot slot zijn handelingen die onderdeel uitmaken van een beheerplan voor een Natura 2000-gebied of een programmatische aanpak vrijgesteld, mits de handelingen zijn getoetst aan de criteria voor afwijking van de soortenbeschermingsregimes.

Afwijken van schadelijke handelingen

Om af te mogen wijken van de schadelijke handelingen (en deze toch te mogen overtreden) via een vergunning of een vrijstelling moet aan drie criteria worden voldaan:

1. er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling (=alternatievenafweging);
2. de afwijking is gebaseerd op een in de wet genoemd belang (b.v. openbare veiligheid of volksgezondheid);
3. de ingreep of handeling mag geen afbreuk doen aan en/of verslechtering betekenen voor de staat van instandhouding van de soort.

Als aan (alle) drie deze vereisten voldaan is, kan een vergunning worden verleend. Hieronder worden de drie vereisten nader toegelicht.

Andere bevredigende oplossing(en)

De initiatiefnemer moet aantonen en beargumenteren dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn waardoor overtreding van de schadelijke handeling(en) kan worden voorkomen, bijvoorbeeld door planaanpassing of het aanpassen van de uitvoeringsperiode. Het is aan het bevoegd gezag (doorgaans dus de provincie) om de alternatieve oplossingen te beoordelen en hierover te besluiten. De onderbouwing moet gebaseerd zijn op objectieve en controleerbare gegevens.

Belangen

Voor de soorten die beschermd zijn onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vergunning worden verleend op grond van de in deze richtlijnen genoemde belangen. Voor de groep van overige, nationaal beschermde soorten wordt uitgegaan van de in de Habitatrichtlijn genoemde belangen, plus een aantal aanvullende belangen. In het Kader - Wettelijk Belang wordt een overzicht gegeven van deze belangen.

Staat van instandhouding van de soort

Tot slot moeten de effecten van de voorgenomen handeling(en) worden beoordeeld aan de staat van instandhouding (Svl) van de soort. Zie ook kader – Staat van instandhouding. De Svl varieert per soort en per handeling, en is niet vastgelegd in de wet. Een handeling op een zeldzame beschermde soort zal eerder leiden tot een negatief effect op de Svl dan bij een algemene soort. Belangrijk is ook de trend (aantalsontwikkeling) en de ruimtelijke verspreiding van de soort. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met cumulatieve (versterkende) effecten, bijvoorbeeld door andere handelingen of ontwikkelingen in de omgeving en met reeds verleende vergunningen voor dezelfde populaties van deze soort(en). Bij de beoordeling mogen compenserende en mitigerende (verzachtende) maatregelen worden betrokken. Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime. Om te beoordelen of aan deze criteria wordt voldaan, moet inzicht worden gegeven in:

1. de Svl (van de populatie) van de soort (in zijn natuurlijke verspreidingsgebied);
2. het effect van de handeling of ontwikkeling op de soort.

Kader - Staat van instandhouding

- **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** “De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort”.
- **Beschermingsregime soort Habitatrichtlijn:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.
- **Beschermingsregime Overige soorten:** “Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan”.

Voorkomen van schadelijke handelingen

In sommige situaties kunnen maatregelen worden getroffen waardoor negatieve effecten en daarmee een schadelijke handeling binnen het natuurbeschermingsrecht onder de Omgevingswet kunnen worden voorkomen. Bijvoorbeeld door de kap van bomen met broedende vogels uit te stellen tot na de broedtijd. Al kan de boom ook een nest bevatten van een vogelsoort waarbij het nest jaarrond beschermd is, waardoor schadelijke handelingen niet kunnen worden voorkomen. Het plannen van werkzaamheden buiten de kwetsbare periode(n) van beschermde soorten is een veel toegepaste maatregel. Andere mogelijkheden om schade op soorten te voorkomen zijn wellicht het aanpassen van de werkvolgorde, gebruik te maken van andere apparatuur of de werkzaamheden te faseren in ruimte en tijd (zoals in het voorbeeld).

Kader - Wettelijk Belang

Voor vogels beschermd onder de **Vogelrichtlijn** kan vergunning worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora en fauna;
- voor onderzoek en onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
- om het vangen, onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de **Habitatrichtlijn**, het **Verdrag van Bern** of het **Verdrag van Bonn** kan vergunning worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen eigendom;
- in het belang van volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de vergunning of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen, onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de vergunning of vrijstelling vastgesteld aantal planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor **andere 'nationaal' beschermde soorten** kan vergunning worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade en overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Zorgplichten

Tot slot gelden onder de Omgevingswet een aantal (nieuwe en uitgebreide) specifieke zorgplichtbepalingen. Deze worden hieronder toegelicht. Belangrijk is dat vanaf 2024 ook een specifieke zorgplicht geldt voor soorten die op een Nederlandse Rode lijst zijn geplaatst. Deze zorgplicht heeft tot gevolg dat ook vooraf moet worden nagegaan of er een kans is dat één of meer van deze Rode lijst-soorten binnen of in de directe omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. Dit voor zover het om soorten gaan die niet al onder het hiervoor beschreven beschermingsregime vallen en waarvoor vergunningplicht geldt in geval van handelingen met schadelijke gevolgen. Voor deze Rode lijst-soorten is in hoofdstuk 4 en 5 een eigen paragraaf opgenomen.

Voor iedere activiteit, handeling, ruimtelijk plan of ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht om te toetsen of deze kan leiden tot vergunningplicht, of dat mogelijk een vrijstelling van deze vergunningplicht geldt. Maar ook of er mogelijk een specifieke zorgplicht van toepassing kan zijn.

Algemene zorgplicht

In artikel 1.7 van de Omgevingswet is opgenomen dat iedereen die weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving:

- alle maatregelen moet nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- als die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moet hij die gevolgen zoveel mogelijk beperken en ongedaan maken;
- als de gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, moet hij die activiteit achterwege laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Daarnaast is in artikel 1.7a van de Omgevingswet ook een algemeen gebod opgenomen. Daarin is vastgelegd dat:

“Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:

- *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.”*

Het betekent bijvoorbeeld dat iemand verplicht is om te voorkomen dat dieren en planten onnodig gedood worden, wanneer er redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied.

Verder is het op grond van artikel 2.1 van de Wet dieren verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Dat geldt ook voor in het wild levende dieren.

Specifieke zorgplicht

Naast deze algemene zorgplicht gelden vanaf 2024 ook een aantal specifieke zorgplichten (artikel 4.3 van de Omgevingswet).

Deze specifieke zorgplichten in relatie tot natuur staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Flora- en fauna-activiteiten

Voor dit plan zijn de in artikel 11.27 van het Bal opgenomen specifieke zorgplichten voor het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten van belang.

Samengevat komen deze zorgplichten op het volgende neer:

Een ieder die een activiteit wil gaan uitvoeren en waarbij hij of zij weet, of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden of soorten dan is hij/zij verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen of zelfs de activiteit niet uit te voeren. Is er toch noodzaak voor deze activiteit en kunnen de nadelige gevolgen niet geheel worden voorkomen dan moet er voor gezorgd worden die gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Meer specifiek geldt een plicht om:

voorafgaand aan de activiteit na te laten gaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op of nabij de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid daarvan:

- van nature in Nederland in het wild levende vogels;

- van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;
- dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX bij het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten; en
- voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;

Wanneer dit het geval is dient de initiatiefnemer op objectieve wijze vast te (laten) stellen dat nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Kan dat niet dan zal moeten worden nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten en moeten er (aantoonbaar) passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen, worden gemonitord of de maatregelen werken en worden zo nodig herstelmaatregelen uitgevoerd.

Invasieve uitheemse exoten

Exoten of uitheemse soorten zijn dieren of planten die door menselijk handelen buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied terecht zijn gekomen. Ook delen ervan, zoals eicellen, zaden of wortelen, vallen onder die begrippen. De term 'uitheemse soort' is bedoeld om een hele soort mee aan te duiden. De term 'exoot' is bedoeld om individuele exemplaren van een uitheemse soort mee aan te duiden.

Onder de Omgevingswet geldt een verbod op opzettelijke activiteiten met invasieve uitheemse exoten van de Unielijst. Dit is een lijst van de Europese Commissie waarop soorten staan, die in delen van de EU-schade toebrengen een ecosystemen. Er zijn dan ook rijksregels en internationale regels opgesteld om de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse exoten te voorkomen (Art.11.108, lid 1). De volgende opzettelijke handelingen met soorten van de Unielijst zijn verboden:

- het grondgebied van de Unie binnenbrengen (ook niet door middel van doorvoer onder douanetoezicht);
- houden (ook niet in een gesloten omgeving);
- kweken (ook niet in een gesloten omgeving);
- naar, uit of binnen de EU vervoeren (behalve het vervoeren naar voorzieningen vanwege uitroeiing);
- in de handel brengen;
- gebruiken of uitwisselen;
- toestaan om zich voort te planten, te kweken of te telen (ook niet in een gesloten omgeving);
- vrijlaten in het milieu.

Het gaat hier dus om opzettelijke activiteiten. Daarnaast gelden er verplichtingen om alle noodzakelijke stappen te nemen om de (on)opzettelijke introductie of verspreiding van soorten van de Unielijst te voorkomen.

Bescherming van gebieden

Met het onderdeel gebiedsbescherming (toetsing Natura 2000-activiteit) worden binnen de Omgevingswet de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten of projecten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Essentieel is dat vergunningplicht geldt als uit een Natura 2000-toets volgt dat activiteiten verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied.

Net als bij soorten zijn er ook in de wet mogelijkheden om van deze vergunningplicht af te wijken wanneer de bepaalde activiteit is vastgelegd in een programma, de provinciale omgevingsverordening of ministeriële regeling. Dit is vastgelegd in paragraaf 11.1.2 van het Bal.

Bescherming van houtopstanden

Het kappen of rooien van een boom of bomen uit een houtopstand is niet zomaar toegestaan onder de Omgevingswet. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder houtopstand wordt verstaan:

- iedere zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwingscontour houtkap' bij besluit vast. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en maatwerkvoorschrift. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwingscontour houtkap. Veelal geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel geldt er geen meld- en herplantplicht.

De voorgenomen kap van een houtopstand hoeft niet gemeld te worden als het gaat om:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwingscontour houtkap;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
  - wegbeplantingen;
  - beplantingen langs waterwegen, en
  - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
  - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
  - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De provincie kan middels een maatwerkvoorschrift een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moeten meestal ook nieuwe bomen worden aangeplant. De provincie kan met een maatwerkvoorschrift afwijken van de Rijksregels over vellen en herbeplanten. Dit hangt ervan af of hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Mogelijk is ook een omgevingsvergunning van de gemeente nodig. Het aanvragen van deze omgevingsvergunning en het indienen van een kapmelding moet apart van elkaar worden gedaan.

Voor onderstaande houtopstanden geldt geen melding- en herplantplicht:

- het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;
- het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied verbinden. Dit Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van het Natuurnetwerk en hebben hiervoor soms een andere benaming. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'ja, mits- principe. In principe zijn ontwikkelingen toegestaan mits zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied niet aantasten.

Een toetsing aan het natuurbeleid is alleen noodzakelijk als de ontwikkeling in strijd is met het omgevingsplan. In een aantal provincies kent het natuurbeleid externe werking of zijn bepalingen opgenomen waaraan het omgevingsplan dient te voldoen. Dit is vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening.

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >

www.eelerwoude.nl